

KONINKRIJK BELGIE. *Goedkeuring*

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 9e juni 1981 door de Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap verzocht haar van advies te dienen over een ontwerp van decreet "houdende de expansie en promotie van de filmproductie en -realisatie", heeft de 18e september 1981 het volgend advies gegeven :

1. ALGEMENE OPMERKINGEN.

Het ontwerp van decreet strekt tot "de expansie en promotie van de filmproductie en -realisatie".

Luidens artikel 4, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen dienen "de schone kunsten" als een culturele aangelegenheid bedoeld in artikel 59bis § 2, 1°, van de Grondwet, te worden aangemerkt.

Volgens de parlementaire voorbereiding van het voornoemde wetsartikel 4, 3°, omvatten "de schone kunsten" ook de film, met dien verstande evenwel dat de hulpverlening aan de Belgische filmindustrie, zoals geregeld bij het koninklijk besluit van 23 oktober 1963, nationaal blijft. Het ontwerp van decreet kan derhalve geen verband hebben op de hulpverlening aan de Belgische filmindustrie.

+

+

+

Artikel 92 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap bepaalt in paragraaf 1 dat steunmaatregelen die de mededinging door begunstiging van bepaalde ondernemingen vervalsen, voor zover zij het handelsverkeer tussen de Lid-Staten beïnvloeden, onverenigbaar zijn met de Gemeenschappelijke Markt; in paragraaf 3 zegt het echter, dat wel "als verenigbaar met de Gemeenschappelijke Markt kunnen worden beschouwd . . . c) steunmaatregelen om de ontwikkeling van bepaalde vormen van

bedrijvigheid ... te vergemakkelijken ... mits de voorwaarden waaronder het handelsverkeer plaatsvindt daardoor niet zodanig worden veranderd dat het gemeenschappelijk belang wordt geschaad".

Artikel 93 stelt een regeling vast voor het onderzoek van de steunmaatregelen die in de Lid-Staten bestaan. Is een steunmaatregel niet te verenigen met de Gemeenschappelijke Markt, dan kan de bij genoemd Verdrag ingestelde Commissie beslissen dat de betrokken Lid-Staat ze opheft of wijzigt.

Onder 3° zegt artikel 93 verder, dat de voornoemde Commissie van elk voornemen tot invoering of wijziging van zulke steunmaatregelen tijdig op de hoogte wordt gebracht om haar opmerkingen te kunnen maken.

Van onderhavig ontwerp van decreet, dat "toelagen tot expansie van de filmproductie en -realisatie" en "toelagen voor de promotie van films" bedoelt te verlenen, moet dus aan genoemde Commissie kennis worden gegeven.

2. OPMERKINGEN OVER DE AANHEF.

Het eerste lid gesteld als volgt : "Gelet op de beslissing van de Vlaamse Executieve", is overbodig en dient te worden geschrapt.

Om ervan te doen blijken dat aan het bepaalde in artikel 83, § 1, 1°, van de voornoemde bijzondere wet van 8 augustus 1980 is voldaan, vervange men de woorden "... en op het advies van de Vlaamse Executieve" door de woorden "en na beraadslaging in de Vlaamse Executieve".

.../...

3. OPMERKINGEN OVER DE ARTIKELEN.

Artikel 1.

Het woord "zoals" vervange men door het woord "als".

In het bepalend gedeelte gebruike men geen afkortingen. Men leze derhalve "artikel" in plaats van "art.".

Artikel 2.

Volgens artikel 8, littera b, van het ontwerp van decreet kunnen er ook premies worden verleend aan "gerealiseerde films".

In de artikelen 2 en 3, in het opschrift van hoofdstuk I en in artikel 4 is er enkel sprake van toelagen. De woorden "en premies" dienen derhalve aldaar te worden ingevoegd.

Artikel 3.

Volgens dit artikel worden de toelagen verleend door de Minister of de Staatssecretaris die de culturele aangelegenheden in zijn bevoegdheid heeft.

Overeenkomstig de artikelen 68 en 69 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zijn de verdeling van taken tussen de leden van de Executieve en de toewijzing van bevoegdheid aan een van hen zaak van de Executieve zelf, die daarover vrij moet kunnen beslissen. In het artikel

.../...

dient dan ook de toewijzing van een bevoegdheid aan een lid van de Executieve vervangen te worden door een toewijzing van bevoegdheid aan de Vlaamse Executieve.

Het ligt voor de hand dat zodanige tekstwijziging niets afdoet van de bevoegdheid die de betrokken Executieve aan de artikelen 68 en 69 van de voornoemde bijzondere wet ontleent.

De opmerking geldt ook voor de artikelen 5, littera c, 6, littera b, 9, 10, 11, 13, 16, 20, 21 en 24.

Artikel 5.

In de inleidende zin leze men "in de zin van artikel 4" in plaats van "in de zin van artikel 3".

Littera a) ware beter als volgt geschreven :

"a) zij moeten vervaardigd zijn door natuurlijke personen van Belgische nationaliteit of door rechtspersonen naar Belgisch recht, die ...".

Volgens het laatste lid van littera a) kunnen vreemdelingen, onder voorbehoud van wederkerigheid, eveneens toelagen genieten.

Deze tekst herneemt het bepaalde van artikel 4 van het koninklijk besluit van 10 november 1964, dat echter bij koninklijk besluit van 7 mei 1965 is aangevuld met de volgende bepaling :

.../...

"Deze wederkerigheid geldt niet voor de onderdanen van de Lid-Staten van de Europese Economische Gemeenschap".

Er blijkt geen reden aanwezig om deze bepaling niet te hernemen. Om misvatting van de betekenis van die tekst te voorkomen, ware het wel aangewezen te stellen : "Het vereiste van wederkerigheid is niet nodig voor de onderdanen ...".

In littera c dient het woord "werkvergunning" vervangen te worden door het woord "arbeidsvergunning", dat overeenkomstig artikel 4 van het koninklijk besluit nr 34 van 20 juli 1967 de wettelijke benaming is.

Artikel 6.

Volgens dit artikel kunnen de films, die in co-productie door Belgische of vreemde producenten worden gemaakt, gelijkgesteld worden met Belgische films.

Het is niet duidelijk of het artikel enkel de vrijstelling van de bij artikel 5, littera a, ingestelde vereiste betreft dan wel de vrijstelling van alle bij artikel 5 bepaalde voorwaarden.

Artikel 7.

Volgens het artikel komen onder meer wetenschappelijke en didactische films niet in aanmerking voor de toelagen bedoeld in het ontwerp van decreet.

De bepaling van artikel 7 is letterlijk overgenomen van artikel 6 van het koninklijk besluit van 10 november 1964. Sedert 1 oktober 1980 zijn de culturele aangelegenheden echter

.../...

aanzienlijk uitgebreid. Bij de culturele aangelegenheden horen immers : de post- en parascolaire vorming, de artistieke vorming, de intellectuele, morele en sociale vorming, het toegepast wetenschappelijk onderzoek.

In dit culturele verband kunnen didactische en wetenschappelijke films belangrijke hulpmiddelen zijn. De vraag rijst derhalve of het thans nog past de wetenschappelijke en didactische films op een algemene wijze uit te sluiten.

Artikel 8.

In tegenstelling met artikel 9, waarbij het verlenen van toelagen slechts facultatief is, bepaalt artikel 8, littera a, dat de toelagen "worden ... verleend", wat betekent dat de toelagen verplichtend moeten worden verleend. Indien het de bedoeling is ook in artikel 8 een facultatief karakter aan het verlenen van de toelagen te geven, dient de bepaling als volgt gesteld : "a) Toelagen kunnen ...".

Artikel 8, littera b, bepaalt niet aan wie de premies kunnen worden verleend. In deze bepaling is er sprake van "ge-realiseerde" films, terwijl in artikel 5, littera a, het gaat over het vervaardigen van films.

Het is beter in de twee artikelen dezelfde term te gebruiken om alle misverstand uit te sluiten.

Volgens de laatste bepaling van artikel 8, littera b, bepaalt "de Minister of de Staatssecretaris" de voorwaarden waaronder deze premies kunnen toegekend worden. Voorwaarden waaronder premies kunnen toegekend worden, zijn uiteraard alge-

.../...

mene voorwaarden. Zij behoren derhalve tot de essentiële regelingen welke door de Vlaamse Raad zelf, krachtens artikel 10 van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt, dienen te worden vastgesteld.

Dezelfde opmerking geldt voor artikel 9, laatste bepaling.

Artikel 9.

Op te merken dat in de eerste bepaling er sprake is van "toelagen" en in de tweede volzin van "premies".

Artikel 10.

Volgens de laatste bepaling kunnen de toelagen "wegens niet-naleving van de bij dit decreet vereiste voorwaarden verminderd, ingetrokken of teruggevorderd worden". De bepaling bepaalt geen regeling die aan de betrokkene toelaat zich te verdedigen bij wijze van bestuurlijk beroep, tegen de beslissing genomen met toepassing van de aangehaalde bepaling.

Artikel 12.

Voor dit artikel wordt de volgende lezing aanbevolen :

"Bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap wordt een filmselectiecommissie opgericht, hierna te noemen "de Commissie".

.../...

Verder dient in het bepalend gedeelte de term "Selectiecommissie" telkens vervangen te worden door "Commissie".

Artikel 13.

Uit de eerste bepaling van het artikel moet worden afgeleid dat het advies dat de Commissie uitbrengt over het toekennen van toelagen en premies, door de Vlaamse Executieve verplichtend moet worden ingewonnen alvorens zij een beslissing ter zake neemt, maar dat het advies voor haar niet bindend is. De tweede bepaling echter schrijft voor : "Het advies over toelagen met het oog op Belgische deelneming aan filmmanifestaties in het buitenland, duidt bovendien aan welke films in aanmerking komen".

Uit deze bepaling blijkt dat, wat betreft de in aanmerking te nemen films, het advies wel verbindend is voor de Vlaamse Executieve. De vraag is of zodanige bepaling strookt met de bedoeling van de Vlaamse Executieve.

Ten slotte dient te worden opgemerkt dat het advies om doeltreffend te kunnen zijn, met redenen dient omkleed te zijn.

Het artikel bepaalt voorts : "Een beknopt overzicht wordt desbetreffend gepubliceerd in het tijdschrift van het Ministerie".

De bepaling heeft aldus een tweevoudige draagwijdte : in de eerste plaats wordt aan de Executieve de verplichting opgelegd om de adviezen in beknopte vorm bekend te maken, in de tweede plaats dient een dergelijke bekendmaking in "het tijdschrift" van "het Ministerie" te geschieden.

.../...

Het lijdt geen twijfel dat de decretale wetgever ten opzichte van voornoemde adviezen een bijzondere bekendmaking kan opleggen. Zodanige regeling bij decreet heeft echter het nadeel dat ingeval later mocht blijken dat een dergelijke bekendmaking niet relevant is, zij bij decreet zal moeten worden opgeheven.

Voor het artikel wordt de volgende lezing aanbevolen :

"Geen toelage of premie als bedoeld in de hoofdstukken I en II kan worden toegestaan dan nadat de commissie daarover een met redenen omkleed advies heeft uitgebracht.

Nadat de beslissing is genomen, wordt het advies ter kennis van de betrokkene gebracht".

Artikel 14.

De benoeming van de leden van de Commissie dient aan de Vlaamse Executieve te worden toegewezen.

De laatste bepaling van het artikel hoort uiteraard thuis in het reglement van orde van de Commissie.

Artikel 16.

Voor het artikel wordt de volgende lezing aanbevolen :

"De Commissie wordt bijgestaan door het personeel dat de Vlaamse Executieve te harer beschikking stelt".

Artikel 17.

In navolging van het bepaalde in artikel 7 van eerderegenoemd cultuurpactwet, schrijve men de laatste zin als volgt :

"Bij de aan de overheid overgezonden adviezen kunnen minderheidsnota's worden gevoegd".

Artikel 18.

Voor de eerste bepaling van het artikel wordt volgende lezing aanbevolen :

"De Commissie maakt een reglement van orde op en legt het ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Executieve".

In de tweede bepaling van het artikel dient het woord "werkreglement" vervangen te worden door de woorden "reglement van orde".

Artikel 19.

Het artikel richt een overlegcommissie op die vermoedelijk een adviesbevoegdheid heeft in verband met de "bedrijfsproblemen" die zich kunnen stellen bij de toepassing van het ontwerp-decreet.

In zoverre daardoor bedoeld wordt dat de overlegcommissie zich onledig houdt met economische steunmaatregelen aan de filmindustrie, overschrijdt het ontwerp van decreet de perken van de ter zake in aanmerking te nemen culturele aangelegenheid.

.../...

Artikel 21.

Volgens het artikel bestaat de overlegcommissie uit "afgevaardigden van de beroepsverenigingen" die moeten erkend zijn.

Het ontwerp laat na de criteria voor zodanige erkenning te bepalen, wat een essentiële leemte is.

Artikel 23.

De benoeming van de voorzitter van de overlegcommissie dient aan de Vlaamse Executieve te worden toegewezen.

Voor het artikel wordt volgende lezing aanbevolen :

"De voorzitter van de overlegcommissie, die een deskundige inzake film dient te zijn, wordt door de Vlaamse Executieve benoemd. Het mandaat geldt voor vier jaar".

Artikel 24.

Het artikel zou beter als volgt gesteld zijn :

"De overlegcommissie maakt een reglement van orde op en legt het ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Executieve".

De kamer was samengesteld uit

de Heren : H. ADRIAENS, voorzitter,
H. COREMANS, staatsraden,
Gh. TACQ,
G. VAN HECKE, assessoren van de
F. DE KEMPENEER, afdeling wetgeving,
Mevrouw : M. BENARD, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. DE COENE, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

M. BENARD.

H. ADRIAENS.